

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування

Кафедра менеджменту та публічного врядування

07-06-12М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних завдань та самостійної роботи
з навчальної дисципліни **«Правові аспекти вирішення
спорів в органах місцевого самоврядування»**
для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня
за освітньо-професійною програмою
«Місьцеве самоврядування»
спеціальності 281 «Публічне управління та
адміністрування» денної і заочної форми навчання

Рекомендовано
науково-методичною радою з
якості ННІЕМ
Протокол № 4 від 30.12.2024 р.

Методичні вказівки до практичних робіт та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Правові аспекти вирішення спорів в органах місцевого самоврядування» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Місьцеве самоврядування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання. [Електронне видання] / Тихончук Л. Х. – Рівне : НУВГП, 2024. – 42 с.

Укладач: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., професор кафедри менеджменту та публічного врядування.

Відповідальний за випуск: Тихончук Л. Х., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту та публічного врядування.

Керівник групи забезпечення освітньої програми «Місьцеве самоврядування» к.пед.наук, доцент Мартинюк Г. Ф.

Попередня версія методичних вказівок: 07-06-55М

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні засади вирішення спорів в органах місцевого самоврядування</i>	10
<i>Змістовий модуль 2. Аналіз та дослідження спорів та конфліктів в органах місцевого самоврядування</i>	15
Підготовка до контрольних заходів.....	23
Список рекомендованих джерел.....	38

© Л. Х. Тихончук, 2024
© НУВГП, 2024

Загальні положення вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Правові аспекти вирішення спорів в органах місцевого самоврядування» призначена для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Місьцеве самоврядування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» денної і заочної форми навчання та є однією з професійно орієнтованих дисциплін, що дозволяє набути відповідної компетентності.

Даний курс акцентує увагу на аналізі спорів в органах місцевого самоврядування, практичних аспектах вирішення конфліктів в ОМС (звернення громадян, досудове врегулювання та судовий супровід), аналізі даних видів спорів. Від чіткого аналізу спірних ситуацій залежить ефективність врядувальних процесів в громадах, побудова ефективної комунікації між громадянами та адміністрацією, якісне прийняття та виконання рішень.

Метою викладання дисципліни є: набуття студентами навичок щодо здійснення правового аналізу спірних ситуацій в органах місцевого самоврядування, в т.ч. в інших органах публічного управління, державних та комунальних установах та підприємствах, розумінні різних правових норм спірних ситуацій, визначенні сторін та учасників, можливості медіативного вирішення спору, опрацюванні судової практики з подібних правовідносин та підготовці відповідних процесуальних документів, подання до контролюючих органів або судових інстанцій відповідних заяв та звернень, розгляд заяв скарг звернень петицій громадян. Важливим є набуття навичок правового супроводу аналізу діяльності військових адміністрацій, конфліктів та спорів, які можуть виникати в їх діяльності. Правовий аналіз реалізації різних державних політик на місцевому рівні.

Ціль вивчення дисципліни – здійснити правовий аналіз управлінських процесів в органах МС, повноважень посадових осіб місцевих рад, старост, голів громад. Процедур прийняття

рішень в органах публічної влади та їх дотримання, аналіз діяльності та бездіяльності, правовий супровід адміністративних проваджень, аналіз створення та функціонування громадських організацій, правове регулювання супроводу Магістри повинні здійснювати правовий аналіз спірних ситуацій в публічних органах, при цьому визначати норми матеріального та процесуального права, сторін та учасників, можливість медіативного вирішення спору, опрацьовувати судову практику з подібних правовідносин, складати процесуальні документи, подавати до контролюючих органів або судових інстанцій відповідних заяв або процесуальних документів.

Актуальність: Даний курс акцентує увагу на практичних аспектах вирішення конфліктів в ОМС та аналізі даних видів спорів. Від ефективного аналізу даних спірних ситуацій залежить якість врядувальних процесів в громадах, побудова ефективної комунікації між громадянами та адміністрацією, якісне прийняття та виконання рішень в ОМС.

Завдання: отримання професійних навичок і компетенцій правового супроводу та впровадження засад сталого розвитку держави та територіальних громад (на міжтериторіальному та міжнародному рівнях), здатність правового супроводу виконавчих функцій громад, в т.ч. розвитку логістичного, ресурсного та природоохоронного потенціалу, соціального захисту населення з урахуванням змін та невизначеності в умовах післявоєнного відновлення.

*В процесі вивчення дисципліни майбутні здобувачі вищої освіти **набудуть компетентності***

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК 12. Здатність впроваджувати в органах місцевого самоврядування нові підходи в сфері соціального захисту з врахуванням воєнних викликів

Мати результати навчання:

РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень.

РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного

управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.

РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень

РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

РН 13. Приймати та реалізовувати управлінські рішення для забезпечення сталого розвитку територій з використанням механізмів міждержавного міжнародного співробітництва.

2. Поради з планування і організації вивчення навчальної дисципліни

Самостійна робота здобувача є важливим засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи при вивченні дисципліни визначається навчальною програмою дисципліни, завданнями, вказівками викладача, даними методичними вказівками. Головною метою самостійної роботи є закріплення та розширення, поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача. Питання, що виникають у здобувачів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях. Проводяться консультації згідно графіку, затвердженого кафедрою.

Самостійна робота здобувачів включає такі форми:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем і питань, які передбачені для самостійного опрацювання;
- підготовка до практичних занять;

- систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед контрольними заходами;

- підготовка наукової статті, есе, презентацій за програмою дисципліни;

- підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах, тощо.

Всі завдання самостійної роботи здобувачів поділяються на: обов'язкові та вибіркові,

та виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку здобувачем у процесі вивчення навчальної дисципліни, а вибіркові завдання є альтернативними.

Після виконання обов'язкових та вибіркових завдань у встановлені терміни студент звітує викладачеві. Набрані ним бали враховуються - кількість балів за поточну успішність в навчальній роботі.

Оцінювання результатів поточної роботи проводиться за такими критеріями -

(у відсотках від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

а) 100 % - завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень;

а) 80 % - завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

а) 60 % - завдання виконане повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

б) 40 % - завдання виконане частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

б) 0 % - завдання не виконане.

В процесі вивчення здобувачами даної дисципліни передбачено наступні види роботи викладачів зі здобувачами:

- індивідуальні консультації за графіком, затвердженим кафедрою ;

- перевірка виконання індивідуальних завдань поточного контролю та модульних контрольних робіт;

- індивідуальні заняття зі здобувачами з метою підвищення рівня їхньої підготовки, розвитку індивідуальних здібностей, результатом яких може бути підготовка наукових доповідей та статей, тез.

Контроль самостійної роботи здобувачів здійснюється на практичних та індивідуальних заняттях у формі поточного контролю, модульних контрольних робіт та перевірки якості виконання домашніх завдань. У табл. 1 наведено завдання для самостійного опрацювання:

Таблиця 1

Перелік питань для підготовки есе, презентацій, наукових досліджень, тез конференцій, статей

№ з/п	Назва теми
1	Принципи Європейської хартії місцевого самоврядування
2	Особливості законодавчо-нормативного забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування
3	Розгляд заяв, звернень, скарг (що подаються суб'єктами звернення, у порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян»).
4	Розгляд запитів на публічну інформацію (що були подані запитувачами в порядку, визначеному Законом України «Про доступ до публічної інформації)
5	Житлові, земельні, майнові спори в громадах
6	Дозвільні та реєстраційні правовідносини.
7	Адвокатура. Нотаріат. Банкрутство.
8	Представництво.
9	Медіація в адміністративних справах.

10	Колаборація. Притягнення до відповідальності.
11	Шляхи у забезпечення від відповідальності громадян та бізнесу на окупованих територіях, звільнених територіях.
12	Правове регулювання статусу: окупованих, звільнених, територій , на яких ведуться військові дії. Кейс окремої громади
13	Порядок фіксації пошкодженого майна громадян та комунального майна під час війни (документування)
14	Правове регулювання комісій в омс по соціальному захисту, проблемні питання (Позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Супровід опіки та піклування. Насильство в сім'ї.)
15	Справи про публічні закупівлі органах місцевого самоврядування
16	Проведення відкритих торгів омс. Торги з особливостями, переговорні процедури, спрощені закупівлі, Договори про закупівлю без використання електронної системи закупівель
17	Євроінтеграційні зміни у правлінні громадами
18	Центри надання безкоштовної правової допомоги. Допомога мешканцям.
19	Особливості правовідносин в сфері управління охорони здоров'я, освіти, культури, земельних, лісових, екологічних, природоохоронних ресурсів, управління державного та комунального майна, просторового планування розвитку територіями, туризму і т.д.
20	Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акта. Правові колізії
21	Крим, Київ – особливості правового регулювання місцевого самоврядування
22	Спори в сфері приватизації, оренди комунального або державного майна. Закордонна практика

23	Особливості вирішення спорів на окупованих, звільнених територіях, на територіях де проводяться військові дії. Порядок оцінки збитків та юридичний супровід захисту прав мешканців громад
24	Правове регулювання збереженні ідентичності територій
25	Правове регулювання безпекових функцій органів місцевого самоврядування

3. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ РОБІТ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИРІШЕННЯ СПОРІВ В ОМС.

Практичне заняття № 1

Практичне заняття 1. Правові засади системи місцевого самоврядування. Муніципальне право. Особливості правового регулювання ОМС під час війни. Територіально-адміністративний устрій. Становлення та розвиток місцевого самоврядування: світовий та український досвід

Опис теми: *Правові засади системи органів місцевого самоврядування. Муніципальне право. Воєнний стан і громади – правове регулювання. Основи адміністративно-територіального устрою України. Порівняння ОМС з країнами ЄС та світу. Основи створення інститутів громадянського суспільства. Правотворча техніка та стадії створення нормативно-правового акту (на локальному рівні в т.ч.)*

Мета: Проаналізувати правові засади функціонування системи органів місцевого самоврядування, основи муніципального права, зміни під час воєнного стану в роботі громад громади. Дослідити адміністративно-територіальний устрій України, порівняти з європейським та світовим. Проаналізувати особливості місцевого самоврядування м. Київ та автономної республіки Крим. Розібрати кейси по

бездіяльності громад. Розробити алгоритми правотворчої техніки.

Норма часу (за навчальною програмою): *денна 3 / заочна 1*

Питання для обговорення:

1. Правові засади функціонування системи органів місцевого самоврядування
2. Основи муніципального права, зміни під час воєнного стану в роботі громад громади.
- 3.Адміністративно-територіальний устрій України
4. Європейська хартія місцевого самоврядування.
5. Законодавчо-нормативне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.
- 6.Адміністративне судочинство.
- 7.Правотворча техніка. Адміністративні правопорушення.
8. Аналіз Європейської хартії місцевого самоврядування. Законодавчо-нормативне забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування.
- 9.Особливості правового регулювання місцевого самоврядування АР Крим, м. Київ.
10. Адміністративне судочинство. Діяльність та бездіяльність ОМС: приклади та аналіз.
11. *Правові основи створення інститутів громадянського суспільства* - Створення громадської організації в територіальній громаді.
12. Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акту. Правові колізії.

Питання для самостійного опрацювання

У процесі підготовки до практичних занять студентам необхідно детально опрацювати матеріал і підготувати відповіді на такі питання:

- 1.*Як створюються та розробляються нормативно-правові акти з врахуванням європейської та євроатлантичної інтеграції.*
2. *Європейські стандарти правил проектування нормативно-правових актів.*
3. *Порядок внесення змін до чинного нормативно-правового акту.*

4. Вивчити сайти громади м. Києва та його районів
5. Розробити алгоритм погодження законодавчих актів.

Практичне заняття № 2

Тема. Правовий статус депутатів місцевих рад. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування. Просторове планування громад .

Опис теми: *Правовий статус депутатів місцевих рад. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування.*

Просторове планування громад.

Правове регулювання фінансової системи ОМС.

Мета: *Засвоєння правових аспектів статусу депутатів місцевих рад, статусу посадових осіб місцевого самоврядування. Розуміння завдань громади при просторовому плануванні. Вивчення шляхів правового регулювання фінансової системи ОМС.*

Норма часу (за навчальною програмою): *денна: 3 год./ заочна: 1 год.*

Питання для обговорення:

1. *Правовий статус депутатів місцевих рад.*
2. *Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування.*
3. *Просторове планування громад.*
4. *Правове регулювання фінансової системи ОМС.*
5. *Аналіз та підготовка установчих документів для органів місцевого самоврядування (на основі ЗУ про ОМС) , розробка регламентів, положень виконавчих органів.*
6. *Звернення громадян. Розгляд заяв, звернень, скарг, що подаються суб'єктами звернення, у порядку, визначеному Законом України «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації».*

7. Аналіз спорів по захисту прав голови, громади, виконавчого комітету.

Питання для самостійного опрацювання

Підготовка рішень, розпоряджень голови та виконавчого комітету; розробка регламентів, посадових інструкцій.

Практичне заняття № 3

Нормотворчість у сфері місцевого самоврядування в Україні. Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акту. Фінансова основа місцевого самоврядування. Правове регулювання фінансової системи ОМС. Рішення місцевих рад про місцеві бюджети

Опис теми: Правотворча техніка ОМС. Стадії створення нормативно-правового акту. Фінансова основа місцевого самоврядування, аналіз. Правове регулювання фінансової системи ОМС. Аналіз та підготовка рішення місцевих рад про місцеві бюджети .

Управління комунальним та державним майном. Створення та ліквідація комунальних підприємств. Банкрутство. Фіксування пошкоджень комунального майна та розрахунок збитків під час війни. Приватизація комунального майна

Мета: Засвоїти алгоритми нормотворчості та правотворчої техніки у сфері місцевого самоврядування в Україні, стадії створення нормативно-правового акту. Опрацювати фінансову основу місцевого самоврядування, механізми прийняття рішення місцевих рад про місцеві бюджети.

Норма часу (за навчальною програмою): денна: 3 год./ заочна: 1 год.

Питання для обговорення:

1. Нормотворчість у сфері місцевого самоврядування в Україні. Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акту.

2. Фінансова основа місцевого самоврядування. Правове регулювання фінансової системи ОМС. Рішення місцевих рад про місцеві бюджети

3. Визначити функції, завдання, відповідальність ОМС по ефективному управлінню комунальним майном та підприємствами комунальної форми власності, процедури приватизації майна, особливостей документування ОМС фактів пошкодження, знищення, руйнації майна

Додаткові для опрацювання теми, підготовки наукових досліджень.

- Житлові земельні майнові спори ;
- цивільний позов, що заявлений в межах розгляду кримінальної справи ; справи окремого провадження ;справи про адміністративні правопорушення ;
- адміністративні спори;
- кримінальні справи про обвинувачення осіб у заволодінні коштами державного бюджету;
- кримінальні справи в яких територіальна громада в особі ради набуває статус потерпілої сторони

Особливості правовідносин та спорів в сфері управління системою охорони здоров'я, освіти, земельних, лісових, екологічних, природоохоронних ресурсів, управління державного та комунального майна, просторового планування розвитку територіями, туризму і т.д. Дозвільні та реєстраційні правовідносини. Представництво. Центри надання безкоштовної правової допомоги. Медіація в адміністративних справах

Питання для самостійного опрацювання

- Приклади дозвільних та реєстраційних правовідносини.
- Представництво – види документів.
- Центри надання безкоштовної правової допомоги – правове

- регулювання, функції, зв'язок з громадами.
- Медіація в адміністративних справах - приклади застосування.

Змістовий модуль 2.

АНАЛІЗ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ СПОРІВ ТА КОНФЛІКТІВ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Практичне заняття № 4

Здійснення місцевого самоврядування в м. Києві та в інших містах України – правовий аспект. Міжнародні організації та інституції в підтримці ОМС під час війни – правовий аспект. Соціальний захист ветеранів, військових, ВПО в громадах - правовий аспект.

Опис теми: Аналіз законодавчого регулювання статусу столиці та його особливості. Створення міських та сільських громад . Правове регулювання міжнародної підтримки громад під час війни. Європейське законодавство по захисту прав ОМС. Ветеранська політика. Соціальний захист військових. Пенсійне забезпечення. Соціальний захист незахищених верств населення. Позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Правовий супровід опіки та піклування. Булінг. Гендерна рівність. Насильство в сім'ї.

Мета: Правове регулювання статусу столиці , функції, особливості. Створення міських та сільських громад. Аналіз норм міжнародного права та права ЄС по захисту громад та громадян, підтримці та допомозі. Аналіз спірних кейсів в сфері соціального захисту, аналіз функцій ОМС.

Норма часу (за навчальною програмою): денна:3 год./ заочна: 1 год.

Питання для обговорення:

1. Регулювання статусу столиці та його особливості.

2. Створення міських та сільських громад.

3. Правове регулювання міжнародної підтримки громад під час війни. Європейське законодавство по захисту прав ОМС. Ветеранська політика. Соціальний захист військових. 4. Пенсійне забезпечення. Соціальний захист незахищених верств населення. Позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Правовий супровід опіки та піклування. Булінг. Гендерна рівність. Насильство в сім'ї

4. Правове регулювання сфери соціального захисту на локальному рівні. Аналіз спірних ситуацій в різних сферах соціального управління та адміністрування. Підготовка заяв, скарг, процесуальних документів в судових процесах.

5. Справи про адміністративні правопорушення.

6. Засідання адміністративної комісії при виконавчих комітетах ради під час яких розглядаються протоколи про адміністративні правопорушення.

Питання для самостійного опрацювання

Булінг. Гендерна рівність. Насильство в сім'ї. Позбавлення батьківських прав. Усиновлення. Робота правоохоронних органів, омс, навчальних закладів, соціальних центрів.

Практичне заняття 5

Правове регулювання основних форм участі громади у здійсненні місцевого самоврядування. Законодавче забезпечення розвитку електронного урядування. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг

Опис теми: *Аналіз основних форм участі громади в здійсненні місцевого самоврядування. Електронне врядування. Електронні адміністративні послуги.*

Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне правосуддя. Право розв'язання міжнародних спорів. Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій. ОМС в фіксуванні фактів порушень норм МПП.

***Мета:** аналіз норм гуманітарного права, практики вирішення спорів в міжнародних судових інстанціях, роль ОМС в дотриманні МГП та фіксуванні злочинів в даній сфері.*

Норма часу (за навчальною програмою): денна:4 год./ заочна: 1 год.

Питання для обговорення :

1. Правове регулювання основних форм участі громади у здійсненні місцевого самоврядування.
2. Законодавче забезпечення розвитку електронного урядування.
3. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг
4. Особливості вирішення спорів з органами місцевого самоврядування на окупованих, звільнених територіях, на територіях де проводяться військові дії.
5. Порядок оцінки збитків . Процедури відшкодування.
6. Правове регулювання статусу окупованих, звільнених, територій на яких ведуться військові дії.. Здійснення правопорядку, судового захисту.
7. Порядок фіксації пошкодженого майна громадян та комунального майна.

Питання для самостійного опрацювання:

Як живуть та працюють громади на окупованих територіях. Державне регулювання процесу самоврядування на даних територіях. Соціальний захист незахищених верств населення.

Самостійні наукові дослідження:

Колаборація. Притягнення до відповідальності:

1. Законодавче регулювання поняття колаборація. Функція правоохоронних органів. Відповідальність. Зібрання доказів.

Притягнення до відповідальності. Допомога громадянам та бізнесу на окупованих територіях по здійсненню діяльності.

2. Приклади кейсів по колабораційній діяльності. Роль МВС в аналізі відповідальних. Супровід справ. Світовий досвід притягнення до відповідальності. Роль міжнародних організацій у формуванні трибуналу для росії.

Справи про публічні закупівлі .

1. Законодавче та управлінське регулювання публічних закупівель. Проведення відкритих торгів, торги з особливостями, переговорні процедури, спрощені закупівлі, Договори про закупівлю без використання електронної системи закупівель.

2. Аналіз закупівель в омс. Порушення прав та інтересів учасників.

3. Документальний супровід проведення відкритих торгів, торгів з особливостями, переговорних процедур, спрощених закупівель. Договори про закупівлю без використання електронної системи закупівель.

Практичне заняття № 6

Спори в органах місцевого самоврядування. Адміністративні справи. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення. Правове регулювання ресурсного забезпечення ОМС, комунальне майно та підприємства .

Опис теми: *Дослідження спорів в органах місцевого самоврядування. Супровід адміністративних справ. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції - правовий аналіз функцій. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення – аналіз судових прецедентів. Правове регулювання ресурсного забезпечення ОМС, комунальне майно*

та підприємства. Правовий супровід діяльності виконавчих органів місцевого самоврядування..

***Мета:** Аналіз спорів в органах місцевого самоврядування. Адміністративні справи. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення. Правове регулювання ресурсного забезпечення ОМС, комунальне майно та підприємства.*

Норма часу (за навчальною програмою): денна:4 год./ заочна: 1 год.

Питання для обговорення :

1. Спори в органах місцевого самоврядування.
2. Адміністративні справи. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення.
3. Правове регулювання ресурсного забезпечення ОМС, комунальне майно та підприємства
4. Правове регулювання основних форм участі громади у здійсненні місцевого самоврядування.
5. Законодавче забезпечення розвитку електронного урядування.
6. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг
7. Особливості вирішення спорів з органами місцевого самоврядування на окупованих, звільних територіях, на територіях де проводяться військові дії.
8. Порядок оцінки збитків . Процедури відшкодування.
9. Правове регулювання статусу окупованих, звільнених, територій на яких ведуться військові дії. Здійснення правопорядку, судового захисту.
10. Порядок фіксації пошкодженого майна громадян та комунального майна.
11. Спори в сфері охорони здоров'я, освіти, земельних, лісових, екологічних, природоохоронних ресурсів,

просторового планування розвитку територіями, туризму і т.д. Дозвільні та реєстраційні правовідносини. Представництво. Центри надання безкоштовної правової допомоги. Медіація в адміністративних справах. Нотаріат, адвокатура, банкрутство

Питання для самостійного опрацювання:

Як живуть та працюють громади на окупованих територіях. Державне регулювання процесу самоврядування на даних територіях. Соціальний захист незахищених верств населення.

Індивідуальні завдання, аналітичні дослідження

<p><i>Розгляд справ про адміністративні правопорушення</i></p>	<p><i>Визначення адміністративного правопорушення. Види правопорушень. Фіксування. Комісії по розгляду. Залучення експертів та організації при підготовці адміністративних справ. Відповідальність.</i></p>
<p><i>Засідання адміністративної комісії при виконавчих комітетах ради під час яких розглядаються протоколи про адміністративні правопорушення.</i></p>	<p><i>Супроводження діяльності спостережної комісії при виконавчому комітеті ради.</i></p>
<p><i>Булінг. Гендерна рівність. Насильство в сім'ї.</i></p>	<p><i>Ведення адміністративних справ в громадах. Підготовка 5 справ.</i></p>
<p><i>Спори в сфері приватизації, оренди комунального або державного майна. Законодавче регулювання. Підготовка документів (договорів, протоколів, актів, рішень). Види прецедентів в даному виді спорів. Підготовка процесуальних документів. Аналіз закордонної практики.</i></p>	<p><i>Проаналізувати спори в даній сфері. Законодавче регулювання приватизації державного та комунального майна: порівняння, спільне, відмінне. Рішення про приватизацію. Підготовка документів по передачі майна. Зразки документів. Пакет документів для переходу права власності.</i></p>

Контрольні роботи

Варіант 1

1. Розробка проектів нормативно-правових актів з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Європейські стандарти правил проектування нормативно-правових актів.
2. Постійно діючі комісії в ОМС, правові підстави функціонування та прийняття відповідних рішень
3. Оскарження рішення постійно-діючої комісії громадянином; визнання неправомірними дій посадових осіб ОМС та скасування рішення виконавчого органу МС. – Підготовка 2 кейсів, процесуальних документів по кожному, підготовка до судових дебатів

Варіант 2.

1. Правові засади системи місцевого самоврядування. Муніципальне право.
2. Особливості правового регулювання ОМС під час війни (практичних 2 кейси).
3. Територіально-адміністративний устрій.
4. Становлення та розвиток місцевого самоврядування: світовий та український

Варіант 3.

1. Правовий статус депутатів місцевих рад.
2. Правове регулювання статусу посадових осіб місцевого самоврядування.
3. Просторове планування громад (2 приклади спорів в цій сфері)

Варіант 4

1. Нормотворчість у сфері місцевого самоврядування в Україні. Правотворча техніка. Стадії створення нормативно-правового акту.

2. Фінансова основа місцевого самоврядування. Правове регулювання фінансової системи ОМС.
3. Рішення місцевих рад про місцеві бюджети (алгоритми прийняття рішення, приклади рішень)

Варіант 5.

1. Здійснення місцевого самоврядування в м. Києві та в інших містах України – правовий аспект.
2. Міжнародні організації та інституції в підтримці ОМС під час війни – правовий аспект.
3. Соціальний захист ветеранів, військових, ВПО в громадах - правовий аспект (2 кейси практичних спірних ситуацій)

Варіант 6.

- 1.Правове регулювання основних форм участі громади у здійсненні місцевого самоврядування.
- 2.Законодавче забезпечення розвитку електронного урядування. Нормативно-правові засади надання електронних адміністративних послуг
3. Спори в органах місцевого самоврядування (2 приклади)

Варіант 7

1. Адміністративні справи.
2. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення. 3. Правове регулювання ресурсного забезпечення ОМС, комунальне майно та підприємства (спори 2 приклади)

Варіант 8

- 1.Принципи правотворчої техніки. Правила та прийоми правотворчої техніки. Стадії створення нормативно-правового акта. Порядок внесення змін до чинного нормативно-правового акта.

2. Види спорів з ОМС в різних сферах наділених повноважень (освіта, культура, охорона здоров'я, земля, будівництво і.т.), правове регулювання. Представництво. Центри надання безкоштовної правової допомоги. Медіація в адміністративних справах.

3. Звернення та скарги громадян до ОМС. Надання відповідей ОМС. Підготувати – різні види звернень та скарг (3-5) та підготувати відповіді.

Варіант 9

1. Порядок оскарження нормативно-правових актів органів публічного управління. Методологія оцінювання корупційних ризиків управлінських рішень, проектів нормативно-правових актів.

2. ОМС та соціальний захист, правове регулювання; види спорів. Створення ОМС комунальних підприємств, правове регулювання. Виборче право в ОМС. Види адміністративних спорів, де ОМС є стороною по справі.

3. Підготовка та виконання рішень ОМС, участь старости. Підготувати проект рішення ОМС з питань погодження тарифів на послуги комунального підприємства.

ПРИКЛАД ТЕСТОВОЇ ПРОГРАМИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Систему адміністративно-територіального устрою України складають:

Автономна Республіка Крим, області, райони, міста райони в містах, селища і села, всі відповіді вірні

До складу України входитьобласті

24,26,28,22,25

2. Які міста в Україні мають спеціальний статус визначений законами

Київ та Севастопіль, Львів, Київ, Севастопіль, Харків

3. Автономна республіка Крим має свою Конституцію?

так

ні

конституція України діє на території АР Крим

має спеціальні закони

немає

4. Представницьким органом Автономної республіки Крим є

Верховна Рада Автономної республіки Крим

ВРУ

Офіс президента

Представники регіонів АР Крим

КМУ

5. Урядом Автономної Республіки Крим є

Рада міністрів Автономної Республіки Крим

КМУ

Міністерство оборони України

КМУ

Сімферопольська міська рада

6. Автономна Республіка Крим здійснює нормативне регулювання з питань:

сільського господарства і лісів;

меліорації і кар'єрів;

громадських робіт, ремесел та промислів; благодійництва;

містобудування і житлового господарства;

всі відповіді вірні

7. Автономна Республіка Крим здійснює нормативне регулювання з питань:

всі відповіді вірні
туризму, готельної справи, ярмарків;
музеїв, бібліотек, театрів, інших закладів культури, історико-культурних заповідників;
транспорту загального користування, автошляхів, водопроводів;
мисливства, рибальства;
санітарної і лікарняної служб.

8. Місцеве самоврядування є правом територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України. Це твердження вірне?

так

Ні

частково

це не право, це обов'язок
узгоджувати в обласною радою

9. Особливості здійснення місцевого самоврядування визначені в

Києві та Севастополі

Києві

Львові

Харкові

Севастополі

10. Місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом

через органи місцевого самоврядування

через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні,
міські ради та їх виконавчі органи
через сільські ради і їх виконавчі органи
через міські ради і їх виконавчі органи
всі відповіді вірні

11. Органами місцевого самоврядування, що представляють
спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є
районні та обласні ради
міські ради
селищні ради
сільські ради
обласні державні адміністрації

12. Сільські, селищні, міські ради можуть дозволяти за
ініціативою жителів створювати
та інші органи самоорганізації населення і наділяти їх
частиною власної компетенції, фінансів, майна

будинкові органи самоорганізації населення
вуличні органи самоорганізації населення
квартальні органи самоорганізації населення
інші органи самоорганізації населення
всі відповіді вірні

13. Як обирається міський голова

шляхом таємного голосування
голосування районів
за пропозицією ОДА
за поданням президента
за поданням Обласної ради

14. Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є

рухоме і нерухоме майно
доходи місцевих бюджетів
інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах
об'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад
всі відповіді вірні

15. Територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування

управляють майном, що є в комунальній власності
затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролюють їх виконання
затверджують бюджети відповідних адміністративно-територіальних одиниць і контролюють їх виконання;
встановлюють місцеві податки і збори відповідно до закону
забезпечують проведення місцевих референдумів та реалізацію їх результатів; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції
всі відповіді вірні

16. Обласні та районні ради

затверджують програми соціально-економічного та культурного розвитку відповідних областей і районів та контролюють їх виконання;
затверджують районні і обласні бюджети, які формуються з коштів державного бюджету для їх відповідного розподілу між територіальними громадами або для виконання спільних проектів та з коштів, залучених на договірних засадах з

місцевих бюджетів для реалізації спільних соціально-економічних і культурних програм, контролюють їх виконання; вирішують інші питання, віднесені законом до їхньої компетенції.
всі відповіді вірні

17. До складу Конституційного Суду України входять суддів Конституційного Суду України. Президент України, Верховна Рада України та з'їзд суддів України призначають по..... суддів Конституційного Суду України.

18.....6

15.....5

21.....7

9.....3

6.....2

18. Заява про вирішення земельного спору підлягає поверненню заявнику у випадках, коли:
не додержано вимог щодо оформлення заяви;
заява про вирішення земельного спору від імені заявника подана особою, яка не має відповідних повноважень;
вирішення відповідного земельного спору не належить до повноважень органу, до якого звернулася особа
заява подана без дотримання вимог для її оформлення
всі відповіді вірні

19. Для розгляду та вирішення земельних спорів органами місцевого самоврядування створюються Кількісний та персональний склад комісії затверджується рішенням сільської ради.

узгоджувальні комісії

комітети

експертні кола

громадські обговорення

коаліції

20. Земельні спори ОМС розглядаються за участю сторін, які завчасно повідомляються про час і місце розгляду спору.

зацікавлених сторін
сусідів
громадян
адвоката
суду

21. До прийняття рішення щодо земельного спору за сторонами, які беруть участь у розгляді земельного спору, зберігається право зробити спільну заяву про припинення розгляду спору у зв'язку із

примиренням
поділу земельної ділянки
встановлення паркану
підписанням заяви
порозумінням за кавою

22. Засідання земельної комісії оформлюється протоколом, в якому зазначаються:

рік, місяць, число і місце засідання; найменування органу, який розглядає спір, прізвище та ініціали голови та секретаря комісії; справа, що розглядається, імена сторін, які беруть участь у земельному спорі
відомості про явку на засідання сторін та членів комісії;
відомості про роз'яснення сторонам їх прав та обов'язків
опис ходу проведення засідання комісії, у тому числі відомості про заявлені клопотання, основний зміст пояснень сторін; відомості про докази, які надаються сторонами
рекомендації щодо вирішення земельного спору; інші відомості
всі відповіді вірні

23. Земельні спори розглядаються органами місцевого самоврядування у строк з дня подання заяви.

3-х денний строк

5-ти денний

12-денний

тижневий

10-ти денний

24. У разі незгоди власників землі або землекористувачів з рішенням органу місцевого самоврядування спір вирішується.....

у судовому порядку
медіативним способом
компромісом
домовленістю
зі зброєю

25. За загальним правилом розмежування компетенції судів з розгляду земельних та пов'язаних із земельними відносинами майнових спорів відбувається залежно від

суб'єктного складу їх учасників
учасників
суб'єктного складу
місця земельної ділянки
предмету позову

26. Земельні та пов'язані із земельними відносинами майнові спори, сторонами в яких є юридичні особи, а також громадяни, що здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статус суб'єкта підприємницької діяльності, розглядаються

господарськими судами
цивільними

адміністративними
військовими
апеляційними

27. Земельні та пов'язані із земельними відносинами майнові спори, сторонами в яких є юридичні особи, а також громадяни, що здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статус суб'єкта підприємницької діяльності, розглядаються господарськими судами а всі інші – в.....

порядку цивільного судочинства
порядку адміністративного судочинства
порядку господарського судочинства
порядку кримінального судочинства
Верховному суді України

28. Земельні та пов'язані із земельними відносинами майнові спори, сторонами в яких є юридичні особи, а також громадяни, що здійснюють підприємницьку діяльність без створення юридичної особи і в установленому порядку набули статус суб'єкта підприємницької діяльності, розглядаються господарськими судами а всі інші – в порядку цивільного судочинства крім спорів, зокрема,.....вирішення яких згідно з пунктами 1, 3 частини першої статті 19 Кодексу адміністративного судочинства України віднесено до компетенції адміністративних судів

щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень при реалізації ними управлінських функцій у сфері земельних правовідносин
неефективні дії
бездіяльність
несприяння вирішнню спору

при відмові в наданні

29. Медіація це-

позасудова добровільна, конфіденційна, структурована процедура, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів

судова процедура, передбачена у цивільному, адміністративному та господарському судочинствах, яка полягає у проведенні суддею спільних (за участю всіх сторін) та закритих (з кожною із сторін окремо) нарад з метою мирного врегулювання спору

розв'язання спорів недержавними арбітрами з винесенням рішення, обов'язкового для сторін

сукупність заходів, що здійснюються стороною, права якої порушено, для безпосереднього вирішення спору зі стороною, яка є порушником майнових прав чи інтересів, до звернення до суду.

домовленість

30. Перевагами медіації є:

збереження часу, зусиль та відносин між сторонами
можливість пред'являти ультиматум однієї сторони спору до іншої

можливість досягти публічного осуду дій однієї із сторін
задоволення абсолютно усіх своїх вимог, без необхідності залучати суддю та оплачувати судові витрати
уникнення судових спорів

31. Медіатор - це

спеціально підготовлена нейтральна, незалежна, неупереджена фізична особа, яка уповноважена, за участі сторін, з метою запобіганню виникненню або врегулювання конфлікту (спору) шляхом переговорів

особа, яку або призначають відповідні органи, або обирають самі сторони за добровільною згодою з метою розв'язання спорів, конфліктів, суперечок

особа, уповноважена судом для спроби досудового врегулювання спору, у випадках, коли спроба досудового врегулювання спору є обов'язковою перед зверненням до суду

Третя незаінтересована особа, яка була обрана сторонами для вирішення спору та рішення якої містить лише рекомендаційний характер

адвокат

32. Результатом медіації є -

укладення медіаційної угоди;

укладення медіаційної домовленості;

укладення рішення;

домовленість, що була досягнута сторонами та за згодою сторін, може не бути завірена письмово.

судове рішення

33. Хто може бути учасником медіації?

сторони конфлікту

сторона 1,2.. конфлікту – юридичні та фізичні особи і т.д;

медіатор;

Усі вище перелічені.

34. Підстави для здійснення медіаторської діяльності

сертифікат, що підтверджує проходження базової та/або спеціалізованої підготовки медіатора.

вища юридична освіта

вища економічна освіта

диплом у галузі психології

свідоцтво адвоката

35. Мирова угода це -

це письмова домовленість, що укладається сторонами спору з метою його врегулювання на основі взаємних поступок;
це письмова домовленість про відступлення права вимоги на користь однієї за сторін спору;

невід'ємна складова досудового врегулювання спору, перед поданням позовної заяви до суду.

врегулювання спору за участю судді
домовленість усна

36. Поняття виборча система використовують у:

37. Вибори це: 2

38. Крім виборів у суспільстві існують і інші способи формування органів влади

39. До головних функцій виборів можна віднести такі:

40. Нормативно-правовий акт(акти), яким(якими) визначаються повноваження Кабінету Міністрів України:

Статус нормативно-правових актів, які видає Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції

41. Кабінет Міністрів України відповідно до конституційних повноважень є:

42. У ст. 8 Конституції України наводиться наступне положення: ????? має найвищу юридичну силу. ????? та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Які слова пропущені у даному положенні?

43. Узгодьте орган державної влади та форму нормативно-правових актів, які вони приймають (ухвалюють, видають).

44. Назвіть складові терміну «закон».

45. Учасник конкурсу, який не пройшов конкурсний відбір, має право оскаржити рішення конкурсної комісії щодо конкурсу на зайняття вакантної посади державної служби категорії "А":

46. Учасник конкурсу, який не пройшов конкурсний відбір, має право оскаржити рішення конкурсної комісії щодо конкурсу на

зайняття вакантної посади державної служби категорій "Б" і "В":

47. На посаду державної служби призначається переможець конкурсу. Рішення про призначення на посаду державної служби категорії "А" приймається

48. На посаду державної служби призначається переможець конкурсу. Рішення про призначення на посаду державної служби категорій "Б" і "В" приймається

49. Яка кількість депутатів входить до складу Верховної Ради України

50. До якої функції президента України належить подання на затвердження до Верховної Ради України кандидатури Прем'єр-міністра України?

51. До складу Кабінету Міністрів України входять

52. Робочими органами Кабінету Міністрів України є:

53. Підставою для притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності є....., за яке до нього може бути застосоване дисциплінарне стягнення

54. До державних службовців застосовується один із таких видів дисциплінарного стягнення до політичних посад

55. Дисциплінарне провадження порушується шляхом видання відповідного наказу (розпорядження): міністром.....

56. дисциплінарне провадження порушується шляхом видання відповідного наказу (розпорядження): суб'єктом призначення.....

57. Дисциплінарні стягнення накладаються (застосовуються) на державних службовців, які займають посади державної служби категорії "А"

58. Дисциплінарні стягнення накладаються (застосовуються) на державних службовців, на державних службовців, які займають посади державної служби категорій "Б" і "В"

59. Суб'єкт призначення - державний орган або, яким відповідно до законодавства надано повноваження від імені держави призначати на відповідну посаду державної служби в державному органі та звільняти з такої посади

60. За результатами ознайомлення з матеріалами дисциплінарної справи державний службовець має право
61. Публічна інформація – це відображена та задокументована..... та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень
62. Який Закон визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, та інформації, що становить суспільний інтерес
63. Розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізнішеробочих днів з дня отримання запиту.
64. Якщо запит на інформацію стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян, відповідь має бути надана не пізніше..... з дня отримання запиту
65. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до...
66. Законодавча процедура складається з ряду процедур
67. Вияв законодавчої ініціативи включає
68. Який Закон визначає правила проведення публічних консультацій суб'єктами з питань розроблення, формування та реалізації державної політики у відповідній сфері, вирішення питань місцевого значення шляхом підготовки проектів програмних документів, нормативно-правових актів для узгодження публічних та приватних інтересів
69. Публічні консультації можуть проводитися одночасно в різних формах. Форми публічних консультацій це

70. Щорічний звіт про проведення публічних консультацій повинен містити інформацію про:
71. Внутрішня політика ґрунтується на таких принципах:
Засади внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів
72. Засади внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів
73. Основними засадами внутрішньої політики у сфері формування інститутів громадянського суспільства є
74. Основними засадами внутрішньої політики в економічній сфері є
75. Впровадження електронного врядування на місцевому рівні в Україні.
76. Формування інформаційного суспільства та програми інформатизації територіальних громад.
77. Електронна партисипація: інформаційні технології залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень.
78. Діджиталізація в територіальних громадах: громада в смартфоні.
80. Комунікативна діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.
81. Комунікації із засобами масової інформації.
Висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування: форми і порядок висвітлення.
82. Комунікації з громадськістю. Форми і методи консультацій з громадськістю (консультації, дискусії, коментарі, робочі групи, зустрічі з громадськістю, опитування; обговорення з цільовими групами; відкриті засідання; громадські слухання, конференції, семінари, форуми, засідання круглих столів, збори, дебати тощо).
83. Управління процесом реалізації стратегії розвитку громад і територій. Моніторинг та оцінювання реалізації стратегічного плану сталого розвитку регіону.

84. Належне врядування: сервісна держава і місцеве самоврядування
85. Служба в ОМС – прийом, звільнення, відповідальність, дисциплінарні провадження.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Основи публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник для вивчення дисципліни спеціальності 281 / Держ.біотехн. ун-т ; авт.-уклад. О. О.Гуторова. Харків : [б. в.], 2024. 215 с. URL: <http://surl.li/wwhbrh>
2. Право в публічному управлінні. Конспект лекцій / Л. Ю. Величко, О. Г. Рогова; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Харків. регіон. Ін-т держ. упр. Х. : ХарPI НАДУ "Магістр", 2020. 111 с.
3. Верлос Н. В. Муніципальне право : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2024. 180 с.
4. Батанов О. В. Концепт «муніципальне право – комплексна галузь права»:критичний аналіз сучасних підходів. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. Сер.: Право.* 2023. Вип. 16 (28). С. 16–23.
5. Пирога І. С., Бисага Ю. М., Рогач О. Я. Муніципальне право України :підручник. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 358 с.
6. Ткачук А. Місцеве самоврядування та децентралізація : практ. посіб. Київ : Софія, 2012. 120 с

7. Perspectives on Public Management and Governance , том 7, випуск 1-2, березень/червень 2024 р., сторінки 1-12. URL: <https://doi.org/10.1093/ppmgov/gvad010> Опубліковано: 18 листопада 2023 р

8. Yesimov, S.S., & Borovikova, V.S. Administrative and legal implementation of the rights of business entities. *Social and Legal Studios*, 2022. 5(3), P. 16-22.

9. Wu Yi. Data Governance and Human Rights: An Algorithm Discrimination Literature Review and Bibliometric analysis. *Journal of Humanities, Arts and Social Science*, 7(1), P. 128–154. DOI: 10.26855/jhass.2023.01.018

10. Mishyna N. V. European Court of Human Rights' judgements implementation by local and regional authorities: analyzing annual execution reports 2007–2022. *Наукові праці Національного університету «Одеська юридична академія»*. Одеса, 2024. Т. 34. С. 107–114.

11. Qaracayev C. Local Self-government in the Republic of Azerbaijan: Problems of the Administrative Supervision. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. : Юриспруденція*. 2022. № 57. С. 24–27.

12. Qaracayev C. Axiological Function of The Constitutional Court of The Republic of Azerbaijan. *Juris Europensis Scientia*. 2022. № 3. С. 135–138

Публікації автора:

Статті:

1. Тихончук Л. Х., Проказюк І. С. Ілюзії минулого: демократії в Європі та європейська інтеграція. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Рівне, 2023. № 4(104). С. 387–394. (фахове видання)

2. Тихончук Л. Х., Бабич С. В. Парламентський контроль під час пандемії covid-19. Пандемія в Україні. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Рівне, 2023. № 4(104). С. 36–56.

3. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Нечипорик І. А. Соціальний діалог як шлях до подолання соціально-трудоваих конфліктів. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип.3 (103). 2023.

4. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Турчинська О. Б. Колективні трудові спори (конфлікти) та порядок їх вирішення. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип. 3(103). 2023.

5. Антонова С. Є., Тихончук Л. Х., Ковальова К. Ю. Запобігання виникненню колективних трудових спорів (конфліктів) та сприяння своєчасному їх вирішенню. *Вісник НУВГП. Економічні науки*. Вип.3(103). 2023.

4. Тихончук, Л. Х., Романюк, Л. В. РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНИХ КУЛЬТУРНИХ ПРОЄКТІВ ЧЕРЕЗ ПРИВАТНО-ДЕРЖАВНЕ ПАРТНЕРСТВО. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*, 2023. (2(102)). pp. 339-348.

9. Lesya Tykhonchuk, Sergii Babych. ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19. ПАНДЕМІЯ В УКРАЇНІ. *Bulletin National University of Water and Environmental Engineering* 2023-12-29. Journal article DOI: 10.31713/ve420234. URL: <https://doi.org/10.31713/ve420234> Added 2024-05-15 Last modified 2024-05-15

Тези конференцій:

1. Тихончук Л. Х., Храпко П. Ю. Злочини в соціокультурній сфері під час війни. *Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції присвяченій 20-річчю кафедри фінансів та економічної безпеки. Рівне : НУВГП, 2024. С. 502–504.

2. Тихончук Л. Х., Федчик О. Особливості та проблеми правового супроводу трудових відносин у Великобританії.

Проблеми та перспективи розвитку сучасної науки. Міжнародна науково-практична конференція молодих науковців, аспірантів та здобувачів вищої освіти. НУВГП, 2024, С. 15–19.

3. Тихончук Л. Х., Бурачик А. А. Механізми публічного регулювання реабілітації військових. *Детермінанти соціально-економічного відновлення держави, регіонів та суб'єктів господарювання* : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції присвяченій 20-річчю кафедри фінансів та економічної безпеки. Рівне : НУВГП, 2024. С. 485–486.

4. Тихончук Л. Х., Борейчук Ю. Ю. Соціальні стандарти Франції через призму трудового права Європейського союзу. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту та публічного врядування в контексті євроінтеграції*: збірник матеріалів XIII Міжнародної науково-практичної конференції, Рівне : НУВГП, 2024. С. 267–269.

5. Тихончук Л. Х., Левицький І. О. Державна реєстрація та публічно-правовий спір. точки дотику. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 299–301.

6. Тихончук Л. Х., Антонюк В. В., Коробова Н. В. Процес примирення як альтернатива вирішення спорів в публічному управлінні. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 322–324.

7. Тихончук Л. Х., Сиротюк О. В. Державне регулювання процедури банкрутства в Україні: нові можливості для

кредиторів і боржників. *Актуальні проблеми теорії і практики менеджменту в контексті євроінтеграції*: зб. Тез X Міжнародної науково-практичної конференції вчених, молодих науковців, аспірантів та студентів. Рівне : НУВГП, 2021. С. 337–338.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://libr.rv.ua>
3. Верховна Рада України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
4. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
5. НАДС, URL: <https://nads.gov.ua/>
5. Всеукраїнська асоціація громад <https://communities.org.ua/>
6. ЄС. Європейський комітет регіонів. URL: <https://cor.europa.eu/en>
7. Міністерство розвитку громад та територій. URL: <https://mtu.gov.ua/>

Нормативно-правові акти

Конституція України, Кодекс адміністративного судочинства, КпАПУ, ПКУ, МКУ, ЗУ Про державну службу, Про місцеве самоврядування, Про службу в органах місцевого самоврядування, Про особливий режим воєнного стану, Про запобігання корупції, Про громадські об'єднання, Про доступ до публічної інформації інше.